



## Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo||nis Episcopi Hal-||berstatten[sis] Homiliarum,  
nunc sexto || maiori [pro] ante hac unquam dili||gentia  
excusarum, || Pars ...**

praeter omnes omnium appendices, accesserunt iam recens homiliae  
aliquot piaë, ante hoc tempus excusæ nusquam

Pars Aestivalis

**Haimo <Altissiodorensis>**

**Haimo <Halberstadensis>**

**Coloniae, 1551**

**VD16 H 222**

Sabbato post Pascha

**urn:nbn:de:hbz:466:1-39335**

tinet diuinitatis, per quam ubiq; est præsens, ubiq; totus, nec in tempore accedit, uel in tempore recedit, sed semper æqualiter, semper ineffabiliter manet, sicut ei per Psalmistã dicitur: Tu idẽ ipse es. &

**Psal. 101.** anni tui non deficient. Cum uero usq; ad consummationẽ seculi cum apostolis se manere promissit, ostendit usq; ad consummationem seculi non deesse futuros electos, cum quibus ipse manere dignetur. Cum em̃ multo longiora tẽpora post apostolos futura essent usq; ad cõsummationem, non putanda est hæc promissio ad solos apostolos pertinere, sed ad om̃es electos, qui usq; ad consummationem seculi futuri sunt, iuxta quod alibi ipse ait: Prædicabitur hoc euãgelium omnibus gentibus,

**Mat. 24.** & tunc ueniet finis.

### SABBATO POST PASCHA. Iohannis XX.

In illo tempore: Una sabbati Maria Magdalene uenit mane, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum. Et reliqua.

**S**iquis huius mulieris præteritas actiones cū præsentis lectione conferat, quantũ misericors deus erga conuersos peccatores sit, cognoscat.

**Luc. 7.** Hæc est enim illa mulier, (quæ ut Lucas ait) cum esset in ciuitate peccatrix, ut cognouit quod Iesus accubisset in domo Simonis leprosi, attulit a labasrum unguenti, & stans retro secus pedes dñi, lachrymis cœpit rigare pedes eius, & capillis suis tergebat, & osculabatur pedes eius, & unguento ungebat. Hæc est de qua Marcus scribit: Surgens autem Iesus mane prima sabbati, apparuit primo Mariæ

**Mar. ult.** Magdalene, de qua eiecerat septẽ demonia. Sed

ia iuxta saluatoris uocem dimissa sunt ei peccata multa, quia dilexit multū, in ipso dilectionis feruore usq; ad passionē dñi perseverauit, nec a mortuo potuit separari, quē uiuentē summo dilexerat amore. Deniq; (ut euangelistæ referunt) mox ut dñm in monumento positum uidit, emit aromata, & mane prima sabbati ante lucē (ut præsens euangeliq; lectio narrat) ad sepulchrum dñi uenit. Et cū sexus fœmineus timidus esse soleat ad ambulandum in tenebris, nihil ista metuit, quæ toto corde dñm dilexit. Erat em̄ in illa perfecta charitas, quæ foras mittit timorē. ¶ Sed quæritur, quare Iohannes dicat, Maria Magdalena uenit mane cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum. Marcus uero dicat eam uenisse ualde mane, orto iā sole. Ad qd simpliciter respōdere possumus, quia potuit fieri ut primum sola ante lucem ad monumentum uenerit, ppter amoris magnitudinē, & postea orto sole cum duabus eiusdē nominis fœminis iterū ad monumentum redierit. Non em̄ semel in die, sed frequēter ad dñi monumentum sanctæ mulieres uenisse putāde sunt. Siue certe qd Iohannes dicit, uenisse eam cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum, & Marcus orto iam sole, unus partes orientis, alter occidentis describit. Quotidie em̄ oculis cernimus, quia cum sol cōcauas terrarū partes relinquens, primo crepusculo terris lucē reddere incipit, ita sit lux in oriente, ut tenebræ non desint in occidente. Et qd ait Iohannes, cum adhuc tenebræ essent, partes occidentis attēdit: quæ uero Marcus dicit, orto iam sole, partes orientis considerauit. ¶ Spiritualiter uero tenebræ in corde mulieris erāt, cū ad domini uenit monumentū: q̄a resurrexerāt

ejus ignara, uiuentē inter mortuos regrebat. Tūc autem in eius mentesol ortus est, qñ eum non solum resurrexisse uidit, sed etiam credidit.

Et uidit lapidē sublatum a monumento.

**Mat. 28.** Qualiter uel qñ reuolutio huius lapidis facta sit, Mattheus manifestius describit, dicens: Angelus quippe dñi descendit de celo, & accedens reuoluit lapidem, & sedebat super eum. Vbi non putandum est, qd̄ dominū in resurrectione angelus iuerit, sed ad hoc lapidem reuoluit, ut eius resurrectionē factam hominibus demonstraret. Sed mulier postquam lapidē a monumento sublatum uidit, qd̄ dñm nondum resurrexisse credebat, furatam credidit, atq; festina, quod uidit, discipulis nūciauit.

**Can. 3.**

Hęc est ueraciter, quę in Canticis canticorum uoce ecclesie dicit: In lectulo meo per noctem quæsiui quem diligit anima mea: quæsiui illum, & nō inueni. Surgam & circuibo ciuitatē, quærens quę diligit anima mea. Inuenerunt me uigiles qui custodiunt ciuitatē. Num quem diligit anima mea, uidistis? Et factum est dum pertransissem illos, inueni quem diligit anima mea. Tenui illum, nec dimittam, donec introducā in domum patris mei & in cubiculum genitricis meę. Vnde & subditur:

Cæcurrit ergo, & uenit ad Simonē Petrū, & ad alium discipulum quem amabat Iesus, & dicit eis: Tulerunt dominum meum de monumento, & nescimus ubi posuerūt eū.

¶ Quod cum audissent, illi præ cæteris cucurrerunt, qui præ cæteris amauerunt, Petrus scilicet & Iohannes, cuius est hoc euāgelium. Vnde & bene dicitur:

Exiit ergo Petrus & ille alius discipulus,

& uenerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul, & ille alius discipulus præcucurrit citius Petro, & uenit primus ad monumentum. Et cū se inclinasset, uidit posita linteamina, non tñ introiuit. Venit ergo Simon Petrus sequens eum, & intrauit in monumentū. Et uidit linteamina posita, & sudariū quod fuerat super caput eius, nō cū linteaminibus positum, sed separatim inuolutum in unum locum.

¶ Cursus autē iste discipulorum a mysterio na cuius non est putandus. Non em̄ se Iohannes priorē uenisse & nō intrasse dixisset, si in ipsa sua trepidatiōe mysteriū deesse sensisset. Per duos ergo discipulos spiritaliter duo ordines populi præfigurantur, Iudæorū s. & gentiū. Per Petrum autē seniorē, significatur gētilis populus: per iuniorem uero Iohannem, synagoga Iudæorum. Prior ergo Iohannes cucurrit, sed in monumentum nō intrauit: quia in cognitiōe dei & notitia legis prior synagoga fuit, sed ad fidem intrare renuit. Venit autē Simon Petrus sequens eum, & intrauit: quia gentilis populus post dñi incarnationem cōuersus, tardius quidē uenit, sed prius ad fidem intrauit, iuxta illud qd ait in euangelio dñs: Erunt primi nouissimi, & uouissimi primi. [ Et uidit linteamina posita, & sudarium quod fuerat super caput eius, nō cum linteaminibus positum, sed separatim inuolutum in unum locum. ] ¶ Quid per linteamina, nisi bonæ actiones significatur? Linteamina namq; quod cum labore textitur, sed cū decore induitur, bono

Mat. 19.  
& 20.

rum a s<sup>u</sup>o significat: que cum studio p<sup>i</sup>j laboris  
 perficiuntur, sed cum decore anime induuntur, de  
 quibus ecclesie uoce p<sup>r</sup> prophetā dicitur: Vino ego  
 dicit dñs, q<sup>a</sup> omnibus his uelut ornamento uesti-  
 eris. Per sudarium uero, cū quo sudor laborantis  
 tergi solet, unde & nomē accepit, labor dñice pas-  
 sionis exprimitur. Vnde & ipse p<sup>r</sup> Prophetam: La-  
 borauī clamās, rauca facte sunt fauces meę. **Al-**  
**Psal. 62.** ter: Per sudarium q<sup>d</sup> super caput eius positum fue-  
 rat, ei<sup>9</sup> diuinitas intelligi potest. Caput namq<sup>ue</sup> Chri-  
 sti (ait Apostolus) deus est. Quod separatim inue-  
 nitur, q<sup>a</sup> creator om̄em creaturā excellit. Nō ergo  
 cū linteaminibus, sed separatim in unū locū sudari-  
 uū capitis dñi inuenitur: q<sup>a</sup> dñi passio longe a nō-  
 stra passione dissimilis fuit. qm̄ quod nos cum pec-  
 cato uix portamus, ille sine peccato ptulit: & nos  
 quidem pro nobis ipsis tribulationē patimur, ille  
 autem pro nobis, & non pro se passus est. Bene au-  
 tem inuolutum inueniri dicitur. Linteū quod in-  
 uoluitur, eius nec initiū nec finis uidetur. Et quia  
 hic qui passus est in humanitate, nec initiū nec fi-  
 nem habet in diuinitate, recte sudarium capitis ei-  
 us inuolutum inuenitur. Recte etiā in uno loco in-  
 ueniri dicitur q<sup>a</sup> in scissura mentiū dñs nō est, sed  
 in illorū cordibus habitat, qui puro corde unitatē  
 retinēt. Vnus em̄ dñs, unitatem diligit. Vnū ergo  
 diuidi nō potest, quia ubi diuisio est, Christus inha-  
 bitare nō ualet: qm̄ ipse est, q<sup>i</sup> facit inhabitare una-  
**Psal. 67** nimes in domo. Vnde & de primitiua ecclesia di-  
**Actu. 4.** citur: Multitudinis credērium erat cor unū, & rel.  
 Tūc ergo introiuit & ille discipulus, qui ue-  
 nerat primus ad monumētum. J<sup>o</sup> Postquā intra-  
 uit Petrus, intrauit & Iohānes, q<sup>i</sup> pri<sup>9</sup> uenerat, quia

Sicut Apostolus ait, Cum plenitudo gentium introierit, tunc omnis Israel saluus fiet. Et nō prius qđ spiritale est, sed qđ animale, deinde qđ spiritale. Rom. 15. 1. Cor. 15.

Et uidit & credidit.

¶ Quid putandum est uidisse uel credidisse? Nunquid quod dominus resurrexit a mortuis? Non. Sed uidit lintamina posita, & credidit (sicut mulier dixerat) dominum furatum de monumento. Nam si eius resurrectionem credidisset, nequaquam euangelista subiungeret:

Nondum enim sciebant scripturas, quis oporteret eum a mortuis resurgere.

¶ In quo loco quāra utilitas sit in intellectu scripturarum, demonstratur, quā apostoli ideo dicuntur dñi resurrectionem ignorare, quia scripturas nondum intelligebant, scilicet quia eo reuelante, a quo procedit omnis sapientia, eas spiritaliter nondum intelligere didicerant: nondum enim audierant, Quia sic scriptum est in lege & psalmis & prophetis de me, &c. usque in remissionem peccatorum. Luc. 24. Sin autem apostoli ideo nō credebant resurrexisset dominum, quia non sciebant scripturas, cesset eorum dementia, qui praelara discere uolunt, & alios discere uolentes reprehendunt: solumque in alijs inuidēt, qđ aut agere nō possunt, aut nolunt.

IN OCTAVA PA

schę. I. Iohannis I.

Charissimi, Omne quod natū est ex deo, uincit mundum: & hæc est uictoria que uincit mundum, fides nostra. Quis est autem